

Afriko, Azijo in Južno Ameriko. Jasno je, da bodo ti programi propagandistični — saj tudi morajo taki biti!

Zanimalo pa nas bo še nekaj. V ponedeljek 12. dec. 1932, dva dni po predavanju »O bratih ob Volgi« sta postaji Breslau in Gleiwitz oddajali predavanje »Devet mesecev v Srbiji«. Predaval je učitelj Erhard Kaminski, in sicer za višjo stopnjo ljudske šole. Predavanje je vsekakor moralo biti zelo zanimivo. To posnemam iz pojasnila, ki ga čitam iz še preje omenjene revije. Tako-le se glasi: »Slike o deželi in ljudstvu, o njegovih šegah in navadah na podlagi lastnega opazovanja in po mnogih osebnih doživljajih. Primerjanje tuje dežele z nemško domovino naj pripomore k vzgoji malih poslušalcev k ljubezni do domovine. Pripraviti je (v predrazgovoru) pota v Srbijo, zlasti do Zaječara«, dalje »današnja Jugoslavija in Stara Srbija« ter zemljevid Evrope ozir. Balkanskega polotoka«.

Po vsem tem moramo reči, da znajo drugi narodi izrabiti prav vsako možnost in vsako priliko, da v svetu poudarijo svoj rod in svoje bistvo. Priznati moramo tudi, da jih v tem njihovem delu nihče ne more ovirati, ker take pravice nihče nima. Preostane nam samo, da se od njih kaj učimo in naučimo.

Vprašam: »Koliko je pri nas šol, ki imajo šolski radijski aparat?« Vem, stvar je pri nas zelo težka, toda naši zahodni sosede so ta vozil presekali prav originalno, toda o tem drugič. Nadaljnja ovira za možnejši razvoj je seveda v dotacijah, ki jih prejema naša šolska radijska institucija. Iz te ovire se rodi še druga: programe bi bilo tudi časovno in snovno diferencirati po starostnih stopnjah šolske mladine. To pa seveda stane novih, večjih žrtev. (Tudi o tem morda kdaj pozneje.)

Naj zaključim! Imamo Radio Ljubljana, imamo šolski radio. Žrtvujemo mnogo, žrtvujemo čim največ mogoče za to ustanovo, pomagamo ji denarno in idejno, da bo tu v severozahodnem delu naše domovine valovila v vesoljstvo moč in slava nas Jugoslovancev, zlasti še samozavest našega mladega rodu.

Ne pozabljam, da se na našem ozemlju križajo mnoga pota v svet in da bi nas ta ali oni hotel spraviti v območje svoje gospodarske, kulturne in celo narodnostne sfere. Saj se mnogo čuje o raznih načrtih glede Podonavja! Vrh tega vodi preko našega ozemlja pot na naš Jadran in na Solun. Temu in onemu bi se zahotelo, da bi ta pota izrazil v svojo korist. To pa bi bil naš narodni pogin! Misliti pa moramo na naše ljudstvo tu in onstran! Tudi mi imamo še kje svoje narodne manjšine. Vzgaajati moramo torej svojo mladino v smeri prave Jugoslovanske državne zavesti! Vedeti moramo, da bo vsak dinar, ki ga bo kdo za našo mladino naložil v našo »Kukavico« nekoč tako zelo plodonosna, da bo tudi na polju naše državljanske samozavesti donal stoteren sad. Nikakor ni ne potrebno, ne zaželeno, da bi naš šolski radio našo mladino vodil na agresivno, napadalno pot; vodi jo pa in jo mora še dalje voditi na pot one zavesti, ki ne bo nikdar nikomur skrivila lasu, obenem pa bo zvesto sledila klicu: »Jugoslovani smo tu in nikdar nas nihče ne bo spravil odtod!«

Pero Horn.

Stanovska organizacija JUU Iz sekcije

—s Razmere v sreskem društvu JUU Črnomelj-Metlika,

V zadnjem času so bila v dnevnih listih objavljena vabila za zborovanje sreskega društva JUU za sreza Črnomelj-Metlika za dan 10. t. m. s pristavkom, da se bodo na tem zborovanju obravnavali »očitki« tajnika sekcije proti predsedniku tega društva. V 38. št. »Slov. Nar.« je bilo v rubriki »Iz Črnomlja« kratko poročilo o tem zborovanju s pristavkom, da je bilo zanimivo obravnavanje »očitkov« tajnika sekcije proti predsedniku Ljubliču ter da so zaključek te obravnave »pozdravili ne le vsi zborovalci, temveč tudi vsa belokranjska javnost.«

»Očitki« tajništva sekcije napram predsedniku tov. Ljubliču so bili popolnoma internega organizacijsko-poslovnega značaja. Iznešeni so bili interno in diskretno v prostorih sekcije s strani tajništva sekcije napram blagajniku g. Dolencu kot zastopniku sreskega društva. »Učit. tov.« je še pred dnevnimi ob-

javami prinesel vabilo za gornje zborovanje, seveda brez neokusnega dostavka. Blagajniku sres. društva g. Dolencu je bilo ob osebni intervenciji pojasnjeno, zakaj je dostavek v »Učit. tov.« izostal in da je nameraval priti predsednik sekcije na to zborovanje, a ker je bil zadržan, pride tajnik sekcije osebno na zborovanje.

Kljub temu pojasnilu je dal blagajnik g. Dolenc v vse dnevne liste vabilo za to zborovanje s svojim agitacijskim dostavkom, zlorabljač pri tem ime društvenega odbora in napačno društveno štampiljko. Sekcija je v posesti poročil, ki kažejo, da je blagajnik sreskega društva g. Dolenc razpredel za to zborovanje po srezi agitacijo, ki je ne moremo označiti za lojalno.

Pomisli, ki jih je izrekel tajnik sekcije napram blagajniku g. Dolencu, kot pooblaščenemu zastopniku tega društva v prostorih sekcije, so internega organizacijsko-poslovnega značaja ter je bil tajnik po svojem položaju dolžan iste iznesti zastopniku društva v interesu društva in članstva. Zadeva nima niti osebnega in ne javnega značaja. S strani sekcije tudi ni bila iznešena v javnost, da bi bilo treba sedaj dajati duška glede te zadeve belokranjski javnosti. Vso afero je napravil javno s svojevrstnim prenosom blagajnik sreskega društva g. Dolenc.

V taki atmosferi, nasičeni umetno ustvarjenega nerazpoloženja proti sekciji, je nemogoče objektivno razsojanje.

S svoje strani sem primoran izjaviti, da je postopanje društva in predsedstva tega društva napram sekciji v istini nekorektno in da umetno ustvarjena zadnja afera v tem društvu ni prva med enakimi.

Po svojem položaju in v zaščito resnega in poštenega dela sem primoran to javno kampanjo obsoditi ter izjaviti članstvu sreskega društva Črnomelj-Metlika, da je delo pri takem postopanju nemogoče. Ako članstvo samo ne bo uredilo razmer, odklanjam posledice, ki bodo morale slediti takemu neurejenemu razmerju. Ker je postojala dobra volja s strani sekcije urediti zadevo na takten način, zato odpada od nje vsaka krivda.

V Ljubljani, 19. febr. 1934.

Ivan Dimnik,

preds. sekcije JUU za dravsko ban.

—s Delegatom sreskih učit. društev.

Vsak delegat mora imeti za zastopstvo s. u. dr. na izredni skupščini, polnomočje, ki mora biti opremljeno s pečatom s. u. društva in podpisano od predsednika in tajnika. Polnomočje mora vsebovati: 1. ime, služb. značaj, članstvo JUU, kraj službovanja (srez, banočina); 2. katero sresko društvo zastopa in kdaj je bil izvoljen za delegata; 3. pripombo ali ima delegat vezan, ali nevezan mandat.

—s Navodila za izredno skupščino JUU. Ministrstvo prosvete je z odlokom O. N. br. 2440 od 24. januarja 1934 odobrilo dopust vsem predsednikom in delegatom sres. učit. društev, članom upravnega in nadzornega odbora sekcij, kakor tudi članom glavnega, nadzornega in izvršnega odbora JUU, ki se udeležijo izredne skupščine 4. marca 1934. Dopust je odobren za čas od 28. februarja do 8. marca 1934. Vsi zgoraj imenovani zastopniki, ki bodo potovali na skupščino, naj se v svoji vlogi za dopust sklicujejo na cit. ministrski odlok.

Predsednikom in delegatom kakor tudi ostalim zastopnikom na izredni skupščini sporočamo, da bomo odpotovali iz Ljubljane v soboto 3. marca t. l. z brzovlakom ob 9. uri dopoldne. Sekcija bo rezervirala poseben železniški voz.

Prošnjo I. O. za priznanje četrtinske vožnje je ministrstvo za promet odklonilo z motivacijo, da se priznava ugodnost te vozne olajšave po uredbi le za redne, ne pa za izredne skupščine. Na ponovno vloženo prošnjo za priznanje četrtinske vožnje izvršni odbor se ni prejel odgovora. Ker obstoja možnost, da bo četrtinska vožnja zadnji hip le dovoljena, naj udeleženci voznih listkov ne oddajo, marveč naj jih za vsak primer shranijo za povratek.

Sreska društva naj izdajo polnomočja svojim predsednikom in delegatom. Članom upravnega in nadzornega odbora ter članom glavnega odbora bo izdala polnomočja sekcija. Prejmejo jih v Beogradu pri tajniku sekcije, ki jih bo pričakoval na kolodvoru.

Polnomočja sreskih društev naj bodo čitljivo spisana. Brez polnomočja se verifikacija ne bo mogla izvršiti.

Udeleženci izredne skupščine, ki reflektirajo na preskrbo stanovanja, naj to takoj javijo sekciji po dopisnici.

Ponovno prosimo, da nam javijo vsa sreska društva svoje zastopnike na skupščini. Ravno tako prosimo tudi člane upravnega in nadzornega odbora za sporočilo o udeležbi na skupščini.

—s Prijave za učiteljske lige. Za sodelovanje v ligah sta se prijavila tov. Andrej Debelak iz Sv. Marjete niže Ptuj in tov. Golobčič Peter iz Primskega.

Iz društev:

— JUU ZA DOLNJELENDAVSKI SREZ zboruje dne 10. marca ob 10. uri predpoldne v Dolgi vasi. Predaval bo sreski kmetijski referent gosp. Lipovec.

Poročila:

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA OKOLICA - ZAH. DEL je zborovalo dne 10. februarja 1934. v Ljubljani.

Zborovanja se je udeležilo 124 ali 88% članov.

Tov. predsednik je pozdravil 7 novih članov, nato se je s toplimi besedami spominal triletnice banovanja in 50 letnice bana, gosp. dr. Marušiča Draga, poudarjajoč zlasti njegovo naklonjenost do učiteljstva. Poročal je o zboru predsednikov, o učit. smučarskem tečaju ter sokolskem tečaju za brezposelne učiteljske abituriente. Končno je povabil šolske upravitelje, da bi se po zborovanju pogovorili o šolskem vrtnarstvu in o učnih načrtih.

Skupščina je nato obravnavala vprašanje o upokojitvah učiteljstva s polno službeno dobo.

Skupščina je izrazila željo, da bi bili šolski upravitelji obveščeni o akcijah kr. banske uprave za povzdigo kmetijstva.

Zbor je obsodil intervencije neodgovornih ljudi pri šol. oblasteh v škodo učiteljstva, kakor tudi oddajo službenih mest v Ljubljani in nje okolici brez razpisa.

Nato je tov. Skulj Franc, šol. nadzornik v pok., poročal o delovanju CMD in priporočal, da bi se v ljubljanskem srezi ustanovili dve podružnici, ena za posavski del, druga za barjanski del.

V razgovoru o delovanju CMD je bila splošno izražena želja, da bi se nar. obrambna društva združila v tej ali drugi enotni organizaciji.

Sprejeti so bili ti-le predlogi:

1. Doseže naj se razveljavljenje odloka, ki zabranjuje učitelju tožiti klevetnike.

2. JUU naj napravi na vsa narodna društva predlog, da bi se združila v eno veliko organizacijo, ker se zaradi množine narodnih društev na kmetih delo razbliini.

3. Sestavi naj se seznam učiteljstva iz Ljubljane in neposredne okolice, ki za svoja mesta nimajo zadostnega števila služb. let.

4. Vsako službeno mesto naj se razpiše.

5. JUU naj posreduje, da bi kr. banska uprava samo enkrat na leto in sicer ob koncu leta sporočila za okrožnico, katere knjige priporoča za nakup.

6. Kraljeva banska uprava naj ne črta v občinskih proračunih postavk, določenih za šolske potrebe, ker jih učitelji že tako težko pribore.

7. Šolski upravitelji naj se razbremenijo s tem, da se poenostavi uradno poslovanje.

V zvezi z nekim člankom »Slov. Narod« v rubriki »Izpod sita in rešeta«, je nadzornik tov. Urbančič z originalnimi listinami razjasnil svoje ravnanje, nakar mu je članstvo izrazilo svojo zaupnico.

Zdravko Mikuž, predsednik.

Lenarčič Ana, tajnica.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUBLJANA-OKOLICA, vzhodni del je zborovalo dne 10. februarja t. l. ob 9. uri v Mostah.

Prisotnih je bilo 104 članov od 127 — to je 82%.

Predsednik tov. M. Kosin je po uvodnem pozdravu navzočim podal poročilo o zborovanju društvenih predsednikov JUU, — ki se je vršilo dne 14. jan. t. l. v Ljubljani; nato so se prečitali in prereševali dopisi sekcije. Končno so bili po daljši debati soglasno izglasovani naslednji predlogi:

1. Za drž. skupščino: 1. Izvede naj se organizacija brezposelnih učiteljskih abiturientov za vso državo.

2. Skupščina JUU naj spremeni pravila v toliko, da se pri vseh sekcijah osnujejo odseki brezposelnih učiteljskih abiturientov.

II. Za banovinsko skupščino: 1. Ustanovi naj se fond za brezposelne abituriente in vsak član JUU naj prispeva mesečno 1 Din.

2. Vsa stanovska glasila naj se pošiljajo vsem abiturientom brezplačno.

3. Pri sreskih učiteljskih društvih naj se dajo po možnosti učiteljskim abiturientom posebni prostori na razpolago.

4. JUU naj vpliva, da naj proračun, ki ga sprejme krajevni šolski odbor in ga je potrdila in vnesla v proračun tudi občina, banska uprava ne okrnjuje.

Nad vse zanimivo in poučno je nato predaval sreski šolski nadz. Fr. Drnovšek »O domoznanskem pouku na moderni podlagi. Pokazal je, kako se na ljubeč način že v I. razredu otroka pritegne k temu predmetu in kako se skoraj igraje in na silno privlačen način pride do zaželenega cilja. Snov se nato vsako leto razširja in poglobi. Končen uspeh mora biti dober, saj ljubezen do domače grude premagava vse ovire.

M. Kosin, preds.

A. Celnar, tajnica.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V KOČEVJU je zborovalo v soboto, 10. februarja t. l. ob 9. uri v kočevski narodni šoli.

Zborovanja se je udeležilo 72 članov, kar znaša 54,54%.

1. Tov. predsednik je otvoril zborovanje, pozdravil navzoče, nove člane Andolšek Ludvika iz Karlovice, Otrin Maksa iz Vel. Lašč ter Mikulič Otona in Ido iz Koprivnika.

Sledil je referat g. ing. Jelačina o temi »Nove smernice za izobrazbo kmetijske mladine«. Razgovora so se udeležili tovariši Kmet, Koutny, Peterlin in Vončina.

2. V situacijskem poročilu je tov. predsednik podal potoček zborovanja predsednikov sreskih društev dne 14. I. t. l. — Po zgledu novomeškega učit. društva bo tudi vsak član našega društva prispeval do konca šol. leta a 10 Din za brezposelne učiteljske abituriente našega sreza.

3. Tov. Vodopivec je govoril o šolskem vrtnu in o potrebi organizacije učiteljev (ic) vrtnarjev. Članstvo je sprejelo »Pravilnik in poslovnik učit. krožka za šolsko vrtnarstvo.« V ta učiteljski krožek so bili izvoljeni: predsednik tov. Vodopivec S., tajnica tov. Kos P., blagajnik tov. J. Debeljak, gospodar tov. A. Peterlin, odborniki tovariši: Blenkuš. Strah, Höglar, Vončina.

Sprejeti so bili sledeči predlogi:

a) Uprava šolstva naj se poenostavi ter naj se rešijo šolska upraviteljstva pred dnevnoro naraščajočimi dopisi. Razne statistične podatke naj podajajo pisarne sreskih šolskih referentov, ki imajo v to dovolj pisarniških moči na razpolago.

b) Od šolskih upraviteljev na večrazrednicah naj se zahteva sodelovanje pri raznih korporacijah v isti meri kakor od ostalega učiteljstva, kajti šolski upravitelji so z delom preobloženi.

c) Odpravijo naj se razredni katalogi, ker so nepraktični ter naj se zopet uvedejo matični listi.

Herman Kmet, pred. Čok Antonija, tajnica.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5 —

SLUŽBENO MESTO

na šestrazrednici pri Sv. Rupertu v Slov. goricah zamenjam radi družinskih razmer za učiteljsko ali upr. mesto kjerkoli. Lepo stanovanje s pritliklinami, trikrat dnevno avtobusna zveza z Mariborom, idealne razmere. Grem tudi na enorazrednico. Tovariši(ice), nabrusite peresa! Grögl Feliks, učitelj.

FR. P. ZAJEC

izprašan optik
Ljubljana, Stari trg 9

priporoča: naočnike, ščipalnice, barometre, toplomere, risalno orodje, mikroskope, fotoaparate itd. Velika zaloga raznih ur, zlatnine in srebrnine. Ceniki brezplačno.

Šolske knjige

za vse kategorije šol in po najnovejših izdajah

Šolske zvezke

vsakovrstne, za šolske in domače vaje

Šolske potrebščine

za vse mogoče šolske zahteve Vam nudi vedno

KNJIGARNA UČITELJSKE TISKARNE

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6 — MARIBOR, TYRŠEVA ULICA 44

VELETRGOVINA

F. König

Velika izbira igrač, galanterijskega blaga in gramofonov, kakor tudi žepnih predmetov in raznih kovčegov.

Priporočamo trvdke, ki inserirajo v našem glasilu!

UGODNOST!

Damske galoše Din 70
Moške galoše Din 75
Damski snežni čevlji Din 100
Moški snežni čevlji Din 110

ANTON KRISPER, LJUBLJANA

MESTNI TRG 26 ♦ STRITARJEVA ULICA 3